HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אלו מנחות נקמצות פרק שביעי מנחות עו.

מתני' שיפה. שמשפשף בידו שמולוך ומניח בכיפוף ידו עליהן: **כשיעור.** שבועט בהן בגבות מלבנתיו בגבורפו: **בחיטין.** כדי שיכרו קליפתן: **בצבק.** בליעת הצבק שף וכועט: **בשום עשר עשר.** מלות הו רקיקין: **גמ' שף אחת וכועט שפים שף שפים וכועט שלשה.** נמלת לכי שף שלש פעמים כועט ס' פעמים ומו מחר ועושה עד שגומר ס' פעמים שיפה ות"ק פעמים בשיעור: **רבי יוסי אומר שיפה ובעיטה בבצק.** פי' ולא בחיטין ובמוסף' (פ"ק) גרסינן אף בצבק ופליגא אהך ומוסיפתא דיוקיא לא גרסי' אף: **אתיא** חוקה חוקה מלחם הפנים. תימה דבפ"ק (לעיל דף ת.) דרשינן מוקה דחמיתין והכומקין רבה (שם דף יט.) דרשינן מוקה דלחם הפנים: **דאפרשינהו בלישייהו.** לכאורה למין שם תרומה עליהם בשיפה דבשחיטת חזצה הוא דקדשי ותנן בפ' התודה (לקמן דף עח:) שחטה עד שלא קרמו בתנור לא קדש הלחם ותימה דבסוף פ"ק דמדרים (דף יג.) ממרינן בחלת שהם בחלת ומכרומתו מוכר מה בתרומה לחמי תודה יסור ושלא מרומת לחמי תודה לחמר זריקת דמים וכדרב חוא ומשני לפי זריקת דמים וכדרב טוביי בר קיסנא דלחפרשינהו בלישייהו ולריך לומר דלגו תרומה ממש הוו עד לחמר לפייה ות"ק דמשמע שכל דבר לרב טוביי בר קיסנא בדיעבד ובפרק קמא דנזה (דף ו:) גבי שפחתו של רבן גמליאל שהיתה מופה ככרות של תרומה ומוקי לה בתרומת לחמי תודה ופרק תרומה לחמי תודה בפייה מאי בעי ומשני לפחפרשינהו בלישייהו כדרב טוביי בר קיסנא וכי לא עשתה מלוה מן המובחר ות"ק לומר דהא דקחמור לחרב חוא דיעבד לכתחילה בעי לחרבות וגם היא עשתה שלא בקודש לפייה הפריסה חותן של תרומה ולא הפרישה גמורה מלא שבירכה חותן העתידות להיות תרומה לעשותן **ג** נאות ויפות: שבירכה

מתני' כל המנחות טעונות **א** שלש מאות שיפה וחמש מאות בעיטה ובעיטה בחיטין **ב** ור' יוסי אומר בבצק **ב** כל המנחות **ג** באות עשר עשר חוץ **ג** מלחם הפנים **ד** וחביתי כהן גדול שהם באות שתים עשרה דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר כולם באות שתים עשרה חוץ מחלות תודה ונזירות שהן באות עשר עשר: **גמ'** תנא **ה** שף אחת בועט שתים שף שתים בועט שלש **ו**בעי רבי ירמיה אמטויי **ז**ואתויי חד או דלמא אמטויי ואתויי תרי מאי תיקו: שיפה ובעיטה בחיטין רבי יוסי אומר בבצק: איבעיא להו בבצק ולא בחיטין או דלמא אף בבצק תא שמע **ח**דתניא **ט**שיפה ובעיטה בחיטין רבי יוסי אומר **י** שיפה ובעיטה בבצק: כל המנחות באות **יא** כו' שתים עשרה: לחם הפנים בהדיא כתיב ביה חביתי כהן גדול אתיא חוקה חוקה מלחם הפנים **יב** כל המנחות דבאות עשר עשר מנלן גמר מלחמי תודה **יג** מה להלן עשר אף כאן עשר ולילף מלחם הפנים מה להלן שתים עשרה אף כאן שתים עשרה מסתברא מלחמי תודה הוה ליה למילף שכן יחיד **יד** המתנדב שמן נפסל שלא בשבת ושלא בטומאה אדרבה מלחם הפנים הוה ליה למילף שכן הקדש ולבונה מצה ועצם הנך נפישן **טו** ואי סבירא לן **טז**דבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בבנין אב נילף מחביתי כהן גדול מה להלן שתים עשרה אף כאן שתים עשרה מסתברא מלחמי תודה הוה ליה למילף שכן הדיוט שהתנדב חצאין לפיגול שלא בשבת ושלא בטומאה אדרבה מחביתי כ"ג ה"ל למילף שכן עשרון כלי הקדש ולבונה מצה ועצם הנשה ואישים והני נפישן הדיוט מהדיוט עדיף ליה רבי מאיר אומר כולן באות שתים עשרה **יז** מאי קסבר אי סבירא ליה דדבר הלמד בגזירה שוה חוזר ומלמד בבנין אב ילף מחביתי דכהן גדול דהני נפישן אי סבירא ליה דדבר הלמד בגזירה שוה אינו חוזר ומלמד בבנין אב יליף מלחם הפנים הקדש מהקדש עדיף ליה: חוץ מלחמי תודה ונזירות שהן באות עשר עשר: לחמי תודה בהדיא כתיב בהו נזירות **יח**דאמר מר שלמיו לרבות שלמי נזיר אמר רב טובי בר קיסנא **יט**אמר שמואל לחמי **כ**תודה שאפאן ארבע חלות יצא והא בעינן ארבעים למצוה והא בעי אפרושי תרומה מיניהו וכי תימא דמפריש מכל חדא וחדא **כא**אחד אמר רחמנא שלא יטול פרוס **כב**דאפרשינהו בלישה מיתיבי כל המנחות **שריבה** במדת חלתן או שמיעט במדת חלתן כשרות חוץ מלחם הפנים וחביתי כ"ג ולחמי תודה ונזירות הוא דאמר

מתני' שיפה. שמשפשף בידו שמולוך ומניח בכיפוף ידו עליהן: **כשיעור.** שבועט בהן בגבות מלבנתיו בגבורפו: **בחיטין.** כדי שיכרו קליפתן: **בצבק.** בליעת הצבק שף וכועט: **בשום עשר עשר.** מלות הו רקיקין: **גמ' שף אחת וכועט שפים שף שפים וכועט שלשה.** נמלת לכי שף שלש פעמים כועט ס' פעמים ומו מחר ועושה עד שגומר ס' פעמים שיפה ות"ק פעמים בשיעור: **כעני רבי ירמיה.** הל דקתני שף אחת היינו אמטויי ואתויי דמה שמולוך ומניח בידו אחת: **או דלמא.** להולכה למודה קבי מד שיפה וכן נמי להנפה למודה מקיב (ב) שיפה ח) כ"ש: **ר' יוסי אומר שיפה (ג) ובעיטה בצבק.** ולא בחיטין: **לחם הפנים בהדיא כתיב ביה.** י"ג מלות: **אפי' חוקה מלחם הפנים.** דכתיב בלחם הפנים (ויקרא כה) (מנחת בני יהרון) ט) חק עולם וכתיב בחביתין (שם ו) חק עולם לה' מה להלן י"ב (ד) י"ב: **שאני מנחות דטעונות שמן ומבוזיהו שמן.** נלמחי חוקה אחת: **מה להלן.** בלחמי תודה ושאר מנחות ח) לכל מין עשר כדלמרינן בפרקין (לקמן דף עח.): **שכן יחיד.** ללחמי תודה ושאר מנחות ח) קרקיני י) יחיד שמנדב לחרוייהו אמו נמדבה ומבוזיהו טעונות שמן ומבוזיהו שפלות בלילה טעונות שמן ומבוזיהו שפלות בלילה לחם הפנים שהן קרקן של נסור ואין בחות נמדבה ואין טעונות שמן ואין שפלות בלילה שהרי מניחם ת' ימים על השולחן ודומה שבת וטומלמה: **שכן הקדש.** ל] המנחות ולחם הפנים כ) קדשי קדשים: מנחות טעונות לבונה והוינן מלה מבוזיהו: **ועפ.** נאין בגלל עלמה מה שאין כן בלחמי תודה שאין טעונין לבונה ום כהן ממן ונאות בגלל זבח: **ומכתי פריך ולי סבירא לן דדבר הלמד בג"ש.** כגון מביחין דילפי מוך מוך מלחם הפנים לחמור ומלמד בבנין אב ולאו בבנין אב הוא אלא למה מלינו דילפינן ל) בגמ' זבחים (דף ב:) מי מחר ומלמד יא) מ) בוחל וליף מלחם הפנים: **ולף מחביתי מה.** מלינו מביחין שהן י"ב חלות אף כל המנחות כו': **שכן הדיוט.** לחמי תודה ושאר מנחות הדיוט יכול להביחן ובאין נדבה ואין נדבה ואין באין לחמלין ום כהם משום פגול ואין בוחין לו שבת ולא טומלה ומביחין הן קרבן (ס) של כהן גדול ואין באין נדבה וקריבה לחמלין מחלימה בנקר ומחלימה בערב ואין כהן פיגול לפי שאין לכם ממירין ובוחל שבת ושלמה: **שכן עשרון.** למביחין ושאר מנחות אין באות אלא עשרון לשפוף לחמי תודה שים כהם כמה עשרונים: **ולי.** מביחין ומנחות טעונות כלי (ו) כ"ש. ע"א מקדשן **ולחמי** תודה שחינה הזאת מקדשן: **מקדש.** למביחין ומנחות טוין קדשי קדשים: מנחות נ) ומביחין טעונים הנפה בלחמי תודה ואין לחיים על המזבח מה שאין כן בלחמי תודה שאין טעונין הנפה ואין מהם לחיים: **הדיוט מהדיוט.** מנחות מתודה לחבריהו מנחת הדיוט לשפוף מביחין שהן קרבן כהן גדול: **רבי מאיר אומר וכו'.** דהיינו טעמא דאי סבירא ליה דבר הלמד כו' ונטמא משום הנך נפישן כדלמר לעיל: **יליף מלחם הפנים דהקדש מהקדש עדיף ליה.** למילף לשפוף לחמי תודה דקדשים קלים יב]: **כהדיא כתיב ביה.** מפרש בפרק התודה (לקמן עח:): **שלמיו.** על זבח תודה שלמיו לרבות שלמי נזיר לעשרה קנין יכול שבאין שבאין עשר חלות כתודה: **ג] מלות.** שהיה לו לעשות מרבעים ולא עשה כי אם ד' אחד מכל מין: **וכמ"ש מפריש מכולהו מיניהו.** לכתיב והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה (ויקרא ז) והך תרומה אמרינן לקמן (דף עז:) דהוחש אחת מי': **דמפריש מכל חדא.** מכל אחת של ד' מלות: **דאפרשינהו בלישה.** כל זמן שהן עיסה ושוה עשה החלות שלימות ולא הוי פרוס: **שריבה כמדת חלתן.** כגון שהיה עשרון י' מלות ועשה חלות גדולות שלא עשה מהן אלא ו' או ח' או שמיעט עשרה י"ב מלות או י"ג מלות. ע"א שריבה היינו שהוסיף בשיעור כגון עשרה י"ג: **חוץ מלחם הפנים וחביתין ולחמי תודה.** שאם מיעט או ריבה בחדת פסולות וקשיא לשמואל דאמר לחמי תודה שאפאן ארבע חלות: **ונזירות הוא דאמר רבי יוסי אומר שיפה ובעיטה בבצק.** פי' ולא בחיטין ובמוסף' (פ"ק) גרסינן אף בצבק ופליגא אהך ומוסיפתא דיוקיא לא גרסי' אף: **אתיא** חוקה חוקה מלחם הפנים. תימה דבפ"ק (לעיל דף ת.) דרשינן מוקה דחמיתין והכומקין רבה (שם דף יט.) דרשינן מוקה דלחם הפנים: **דאפרשינהו בלישייהו.** לכאורה למין שם תרומה עליהם בשיעור דבשחיטת חזצה הוא דקדשי ותנן בפ' התודה (לקמן דף עח:) שחטה עד שלא קרמו בתנור לא קדש הלחם ותימה דבסוף פ"ק דמדרים (דף יג.) ממרינן בחלת שהם בחלת ומכרומתו מוכר מה בתרומה לחמי תודה יסור ושלא מרומת לחמי תודה לחמר זריקת דמים וכדרב חוא ומשני לפי זריקת דמים וכדרב טוביי בר קיסנא דלחפרשינהו בלישייהו ולריך לומר דלגו תרומה ממש הוו עד לחמר לפייה ות"ק דמשמע שכל דבר לרב טוביי בר קיסנא בדיעבד ובפרק קמא דנזה (דף ו:) גבי שפחתו של רבן גמליאל שהיתה מופה ככרות של תרומה ומוקי לה בתרומת לחמי תודה ופרק תרומה לחמי תודה בפייה מאי בעי ומשני לפחפרשינהו בלישייהו כדרב טוביי בר קיסנא וכי לא עשתה מלוה מן המובחר ות"ק לומר דהא דקחמור לחרב חוא דיעבד לכתחילה בעי לחרבות וגם היא עשתה שלא בקודש לפייה הפריסה חותן של תרומה ולא הפרישה גמורה מלא שבירכה חותן העתידות להיות תרומה לעשותן **ג** נאות ויפות: שבירכה

רבי יוסי אומר שיפה ובעיטה בבצק. פי' ולא בחיטין ובמוסף' (פ"ק) גרסינן אף בצבק ופליגא אהך ומוסיפתא דיוקיא לא גרסי' אף: **אתיא** חוקה חוקה מלחם הפנים. תימה דבפ"ק (לעיל דף ת.) דרשינן מוקה דחמיתין והכומקין רבה (שם דף יט.) דרשינן מוקה דלחם הפנים: **דאפרשינהו בלישייהו.** לכאורה למין שם תרומה עליהם בשיעור דבשחיטת חזצה הוא דקדשי ותנן בפ' התודה (לקמן דף עח:) שחטה עד שלא קרמו בתנור לא קדש הלחם ותימה דבסוף פ"ק דמדרים (דף יג.) ממרינן בחלת שהם בחלת ומכרומתו מוכר מה בתרומה לחמי תודה יסור ושלא מרומת לחמי תודה לחמר זריקת דמים וכדרב חוא ומשני לפי זריקת דמים וכדרב טוביי בר קיסנא דלחפרשינהו בלישייהו ולריך לומר דלגו תרומה ממש הוו עד לחמר לפייה ות"ק דמשמע שכל דבר לרב טוביי בר קיסנא בדיעבד ובפרק קמא דנזה (דף ו:) גבי שפחתו של רבן גמליאל שהיתה מופה ככרות של תרומה ומוקי לה בתרומת לחמי תודה ופרק תרומה לחמי תודה בפייה מאי בעי ומשני לפחפרשינהו בלישייהו כדרב טוביי בר קיסנא וכי לא עשתה מלוה מן המובחר ות"ק לומר דהא דקחמור לחרב חוא דיעבד לכתחילה בעי לחרבות וגם היא עשתה שלא בקודש לפייה הפריסה חותן של תרומה ולא הפרישה גמורה מלא שבירכה חותן העתידות להיות תרומה לעשותן **ג** נאות ויפות: שבירכה

רבינו גרשום

שיפה. שמולוך בפיסת ידו בכלי: ובעיטה. שבועט בהן בידו: בחיטין. כדי שישיכרו קליפתן: ור' יוסי אומר בבצק קאמר בעריכת בצק דבעי שיפה ובעיטה: איבעיא להו בבצק קאמר ר' יוסי דבעי שיפה ובעיטה ולא בחיטין או דלמא אף בבצק: אתיא חוקה חוקה מלחם הפנים. דכתיב בתוריהו חוקה דהוו י"ב: מה להלן בתודה עשר. בכל מין כדאמרי' בארידך פרקא: שכן שמן. במנחות ובלחמי תודה יש בהן שמן. ויחיד מביא אותן: שנתנדב. שנבאין נדבה: והן נפסלין בלינה. ואינן דוחין לא שבת ולא טומאה: לאפוקי לחם הפנים דאין בהן שמן. והן משל צבור ואינן באין נדבה. ואינן נפסלין בלינה. דמשבת לשבת היו לנין. ודוחין שבת וטומאה: שכן הקדש. לחם הפנים ושאר מנחות הן הן קדשי קדשים. ולחמי תודה קדשים קלים. ולחם הפנים ומנחות טעונין לבונה: עצם. ובאין בגלל עצמן. מה שאין כן בלחמי תודה דאין טעונין לבונה ובאין בגלל זבח: ואי סבירא לן דדבר הלמד מג"ש כגון חביתין דילפי מלחם הפנים מחוקה חוקה דחדור ומלמד בבנין אב במה מצינו. לפלוגתא היא במסכת זבחים אי חדור ומלמד אי לא: שכן הדיוט. לחמי תודה ושאר מנחות הדיוט יכול להביאן: שהתנדב ובאין נדבה: חצאין. ואינן באין לחצאין: לפיגול. ויש להן דין פיגול: ואינן דוחין לא שבת ולא טומאה: וחביתין הן קרבן כ"ג. ואינן באין נדבה. ובאין לחצאין ואין להן פיגול. כדתנן במס' זבחים: כלי. חביתין ומנחות כלי מקדשן. ולחמי תודה שחינה הזבח מקדשן: לר' מאיר יליף לה. ממה נפשך שהם י"ב דאי סבירא ליה דדבר הלמד וכו': לחמי תודה בהדיא כתי' בהו. מפורש בפרק התודה: שלמיו. על תודת שלמיו לרבות שלמי נזיר לעשרת קבין ירושלמיות. (דהיינו) מפרש נמי בהתודה: והא בעי אפרושי תרומה. כדכתיב והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה ותרומה היינו אחד מעשר: וכי תימא דמפריש מכל אחד מד' חלות עשיריתה: שריבה במדת חלתן. שפיחת מהן או הוסיף:

שיטה מקובצת

ג) בחיטין רבי: **ב)** באות עשר עשר. ל"ה מנחת חוטא מגבלה במים אף מנחת חוטא בכלל ולמ"ד חריבה

א) נמ' כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וחמש מאות בעיטה ובעיטה בחיטין ור' יוסי אומר בבצק. **ב)** [מוספתא פ"ח ה"ז ומ"ש], **ג)** ר"ש שיפה בחיטין ובעיטה בבצק וכן משמע בפי' הרמב"ם, **ד)** ובחיט ב:, **ה)** לקמן עח. ושם, **ו)** ל"ל דבעי, **ז)** [לקמן עז: ושם], **ח)** ל"ל שיפה אחת וכמ"ל. ל"ק, שיפה אחת ובעיטה. ל"ק, **ט)** ל"ל מדתני ס', **י)** ר"ש קרבנות. ל"ק, **כ)** ל"ל ובחיטין ובעיטה בבצק ובחיטין מלה וכמ"ל. ל"ק, **יא)** ל"ל מדתני ס', **יב)** ל"ל הנשה עמהות. ל"ק, **יג)** ל"ל מדקתני ס' כו'. ל"ק, **יד)** במדבר ו, **טו)** ויקרא ו, **טז)** שם כה, **יז)** לקמן עז:, **יח)** במדבר יח, **יט)** ל"ל עבות. ל"ק,

הגהות הב"ח

(ח) נמ' כל המנחות בלחם כו' חוץ מלחם כו' שתים עשרה: **(כ)** רש"י ד"ה לו ולמ"ל ומ"ש שיפה ס"ל ובעיבא ס"ק ומקמן: **(ג)** ד"ה ר' יוסי וכו' שיפה בחיטין ובעיבא ס"ל וכן בגמרא: **(ד)** ד"ה אמר מוקה וכו' אף כלן י"ב ס"ל ומ"ש מ"ם כל המנחות כו' דבאות עשר עשר חלות או עשר דקקיקין דבתודה כתיב בהדיא אלר מנחות דבאות עשר מנלן: **(ה)** ד"ה שכן דדיוט וכו' דקבן בבהן גדול ס"ל ובעיבא של ממקן: **(ו)** ד"ה כלי וכו' כלי שרת דכלי מקדשן ס"ל ובעיבא ע"ש ממקן:

גליון הש"ס

גמ' מה להלן עשר. ע' זבחים נ ע"ש תוס' ד"ה לחמי תודה:

מוסף רש"י

שף. מגרל (זבחים יד:). **אמטויי ואתויי חד.** לולמה וכוכמ"ל מקיב מד או דלמל למטויי מקיב מד ולחויי לחם הפנים מד דהוו לחו מרי. (נדה סג.). **לחמי תודה שאפאן ארבע חלות.** עשר עשרונים של ממן מפחן כולן בחלה אחת וג' עשרונים ושלש שנחלות מלה מפחן בחלה אחת, וכן של רקיקין וכן של רבוכה (נדה ו:). **האי בעינן ארבעים.** בממנות לריכין לה בפרק התודה ולחמלי יליף (שם) דלחרבעים **מלות** מינני לית למיתי עשרה מכל מין למצוה. ומלחו שיהו מרבעים אבל אי אפשי בלחרבע מלות גדולות מכל מין אחת יפ והא בעי אפרושי תרומה. מן דו ואד מכל מין אחד מעשרה (נדרים יב:). **דמפריש מכל חדא והדא.** מכל אלה מעט לכבן (נדה ו:). **אחד אמר רחמנא.** והקריב ממנו אחד מכל קרבן וגו' ולרשיון ממנחות (לף עז:) שלא יטול פרוסה (מנחות יב:). **דאפרשינהו בלישה.** נמול אחד מעשר לתרומה, ותשע מחביתין. **כתני' כל המנחות באות עשר עשר.** חלות. וממנחת סולת נמי מע"ג דקדוש בשיפה וקמקנא שיפה ובעיטה בחיטין. כמיר בתיב ש (לחס) וסל מלות מלות מלות: **גמ' שנתנדב.** שמיהן נדבה אבל לחם הפנים חובה: ולין דומין [שנת] דלמה קרבן לצור הוא: **מי סבירא ליה כו'.** בעיחותא: **לחמי תודה בהדיא כתיב ביה.** עשר **כתני' כל המנחות באות עשר עשר.** חלות. וממנחת סולת נמי מע"ג דקדוש בשיפה וקמקנא שיפה ובעיבא ס"ל וכן בגמרא: **(ד)** ד"ה לחמי תודה בהדיא כתיב ביה. כמיר בתיב ש (לחס) וסל מלות מלות מלות: **גמ' שנתנדב.** שמיהן נדבה אבל לחם הפנים חובה: ולין דומין [שנת] דלמה קרבן לצור הוא: **מי סבירא ליה כו'.** בעיחותא: **לחמי תודה בהדיא כתיב ביה.** עשר

ממש אין מנחת חוטא בכלל: **ג)** חביבות כל המנחות נמחק: **ד)** יחיד שמנדבה: **ה)** ואי סבירא לן כר' וא"ת [וכי נמי נילוף] מתודה הו"ל דבר הלמד בג"ש שהרי תודה ילפינן לקמן בג"ש מתרומה מעשר ר"ל דאין זה דבר הלמד בג"ש דקדשים שהרי תרומת מעשר חולין הן [וכן] אמרי' בפרק איזהו מקומן (דף נ ע"א): **ו)** חביבות מאי קסבר נמחק: **ז)** חשיב שיפה אחת: **ח)** תודה עשר לכל מין: **ט)** הן קרבן יחיד שנתנדב ותיבת קריבין נמחק: **י)** הקדש. דמנחות ולחם הפנים קדשי קדשים הם ולחם הפנים ומנחות והד"א: **יא)** ומלמד אי לא הואיל: **יב)** ירושלמית וכן נמי: **יג)** [ויקרא ז] לכהן חזוקק לת הדם לו יהיה וכתפשה מלא בשולל מכל קרבן לשופה **שריבה כמדת חלתן.** שעשה י"ג מלות או י"ל מלות:

Jewish Treasures .COM